

הלוּבָות קְרִיאַת שָׁמֵעַ סִימֵן פָּד

ביאורים ותוספים

[משניב סיק ד]

דז'וֹעַר טֻוב שְׁתַבְנָר בְּפֶמִים^ט וּכְרָי, וְאַפְלָו בְּפֶמִים אֲרִיךְ עִזּוּן, רִינְשׁוֹן פְּלָא דְּמָרְחָץ גְּנִישָׁן וּבְפֶמִים גְּנִי אַסּוֹרָן).

ולומר פְּלָא דְּמָרְחָץ לְקָמָן (סִימֵן תְּרוּ סִיק כב) ולענן יְדִינוּ בַּמִּקְוָה, כתוב בשעה^ט ז' לְקָמָן (סִימֵן תְּרוּ סִיק כב) שאין להזכיר שם את השם בגינוי ראש במים וכיס, כי לא יבוא רואה את העורה, אבל כל האוכרת השם, יש נהגין להתוזחות, והוסיף, שיוור טוב שלא להתוזחות שם.

(ט) ובווניגו שהמקורה באורתו חדר עם אמבעיה, כתוב בספר שיעור שבת הלוח (סִימֵן ר' אאות ח) שיש אמרדים לבך לפני שנכננות, שאין זה כבונגע שהתרחוץ והמקורה הוי בשני מקומות נפרדים, אך מביא שגורלי הדורות הסכימו למונח לבך במקום המקורה, וכדברי הרשות תשרות שי' (תנונא סִימֵן צח) שמקורה איתך במרחץ, ועוד הביא את דבריו הפמי', שמרחץ שאיתם מוהם מותר לבך בג', וכן במרחצאות שלנו שאיתם מוהם יותר מרחץ קר מותר לבך בהם, וכותב שאין לסמן על זה לבך שם שiar ברכות, וגם לא לבך שם על טבילה בלים, אלא רשותי לסמן על קר רק לזרך ברכת הטילה שטובל בעצמו. ולענן מקומות של זמינות שמהמנים אוחם מעת על ידי הטקה ואון המים מעילים הכל מחמת רתיחה, דעת הניריש אלישיב (משמות הטהרה פיז' העי' מאידך, הא'יא) (בוטשאטו מהודורי' סִימֵן עה סי' א) כתוב שכחיבת היא כדברו, אין להזכיר דברי תורה בוגד ערות, וכן כתוב בשורת שלמות חיים (סִימֵן סא) שיש להזכיר דברי תורה כבוד ערלה.

שאף פעם אינם רותחים הרבה מותר לבך בחוכם.

(ט) ומולתה על שפתם שם שוחציט בה וגם מותלבשים בה, כתוב בשות' זכר יהוסף (ח'יא סִימֵן בג) שאין לה דין מורה, שכן שרוחצים שם בזמניהם רק מקצת גוף, אין דינה בבית המרחץ,

וכשאין שם אדם ערום מותר לו מורט שם ודברים שבקדושה. ובתי מרחצאות שיש בהם חדר למונחה הנקו מזיעה והחמא, וכן אדם היוצאים ממקום הדיעת גבאים, מודיד מותכים, כתוב בשות' מונחת יצחק (ח'יא סִימֵן בד) שモותר לבך שם בשעה שאין שם בני אדם ערומים, כיון שאין בו זהמא.

[משניב סיק ע]

כי "שלומ'" הוא שמו של הקדורש-ברוך-הוא, שענגןר "ז'ינרא לו ח' שלומ'"^ט וכרכ', שאסור לנו שלום לקבורו במקוואות הפטיגות^ט, (ט) והטעם שהחמיין בשם זה יותר מבשר כינויו של הקביה כמו חנן וחרום, כתוב השפט אמת (שבת ז, ב דה' בבני אסוד) שההוא מלחמת התקנה ש商量וארת בסוף מסכת ברכות (פ"ט מ"ד), שתיקנו לשאול בשלום חבירו בשם, וביאר שם הרמבים בפירוש המשניות, שתיקנו לשאול את חבירו בשם שלום במקום להזכיר את שם השם ממש, וכן אמרת שלום נחשבת כהזכרתשמו. יתברך יותר משאר הכרובים.

(ט) ולברך ברכבת "שלומ'" לאורט שארשו מגולה שהדרך היא שמושיב שלום, כתוב בשות' אגוזות משה (אויח' חד' סִימֵן בזון כד) שאף שרוב האנשים אין כוננת לשם של הקביה, מיטם בזון שהרבנן נגוע לבבוד שמיים וראי לחחמיר בזה, מלבד באופן שיש לחוש לקפידה, אלא שיכל לשאול בלשון מה נשמע אצלך' וכיוצא בו, וזה ריקל בזה במקומות צורך גודול. מאידך, דעת הגושין כל שיג', והיקלות שלמה תפלה פ"ב דבר הלכה זאת כו) שאפשר אויערבך (חליכות שלמה תפלה פ"ב דבר הלכה זאת כו) שאפשר להקל בזה, בין שאין מבוונים כלל לשם שמיים אלא לנויס בעולם.

ולהזכיר כינוי של הקביה בלשון לעז' כשראשו מגולה, כתוב המשך במלואים עמוד 22

סימן פד

אם מפרק לקרות במרקץ

[משניב סיק ג]

דין פרךן עליון, ווש מקלים בנהו^ט וכרכ', וכל זה לענן בית אמצעי^ט וכרכ', מפל מוקם גם אז כל דיני מפרק עליון, ולא נפרק עדין שמו מפרק^ט.

(ט) ולענן כתיבה האם היא כדברו וזה אסור לכתחוב במקומות שאסור לדבר, וראה במפג' (סִימֵן מ' משבי' סיק ב) שהסתפק אם מותר לכתחוב דברי תורה בחדר האמצעי או במקומות שאיןנו נקי לגמור שאסור לדבר שם דברי תורה. ובספר מחלת אלילו (לגר' א רושנצר, סִימֵן בא-יבב) כתוב שלענן הובוט ספרית הענבר הסתק בזה בשorth רעקי' (מוחודזון סִימֵן ל) אם כתיבה נחשבת כדריבור ומחשב שספר ספרית העומר (השער תשובת סִימֵן תפט סיק א כתוב שיש להסתתק קצת, אך נראה שיחזור וספר ברכבה), אלא שחשוף הרעקי' שאף אם כתיבה כדריבור, מ"מ אם מכון שלא תהשbite כדריבור אינה נחשבת כדריבור. וכן כתוב הנרזי קניגסרי (קהלות עיקב ברכות סוף סִימֵן יב) בבריאור דברי הרעקי'. מאידך, הא'יא (בוטשאטו מהודורי' סִימֵן עה סי' א) כתוב שכחיבת היא כדריבור, ואין להזכיר דברי תורה בוגד ערלה. וכך כתוב בשורת שלמות חיים (סִימֵן סא) שיש להזכיר דברי תורה שלא לכתחוב דברי תורה כבוד ערלה.

ולענן לכתחוב במקומות שאסור להפסיק בדיבור, כתוב בשות' שלמות חיים (סִימֵן מו) שאסור, מושום שימוש החומר אף יותר מדריבור, וכשות' אור ליל (לשדי חמוץ, סִימֵן ט) כתוב שאיפלו אם כתיבה אינה כדריבור, אסור לכתחוב דברי תורה במקומות שאסור לדבר, שיש להוש שיזוציא דיבור מפיו. מאידך, האדרית (עובד אורח אותן עני) וכן הגריה קניגסרי (דרעת נתה עמי ר' ר' ואשי ישראלי פ"ט העי' א) כתבו שגם במקומות שאסור להפסיק באנצע התפילה בדיבור, מ"מ כתיבה מותרת. ובשות' התעוורנות תשובה (ח'יא סִימֵן ב) כתוב שהחוצה להפסיק בברכות קריית שם בדיבור כדי לקרווא לאנשים להשלמים מנין, מותר לעשות כן, אך אם יכול לעשות כן בכתביה לא יפסיק בדיבור.

אכן, לענן ברכות התורה על כתיבת דברי תורה, שכחוב השוע' לעיל (סִימֵן מו סי' א) שיש לבך על כך, הביא המשניב שם (סִימֵן ד) שני טעימים, ולא כתוב את הטעם שיש לבך מושום שכחיבת כדריבור וזאת לטעם שכחוב המשניב בשם הלבוש שכחיבת בין שעשה מעשה חמור דינה מההזר, ביאר השדי חמד (שם) שאין הטעמה שכחיבת כדריבור. וראה מה שכחובו בביה'יל ל'קמן סִימֵן תפט סִימֵן דיה' פונה והולך, לענן ספרות העומר.

(ט) וכן לגבי הנחת תפיליןusch כל האנשים שנמצאים שם לבושים, או שאין שם אדם כלל, כתוב לעיל (סִימֵן מה' סי' ה) שנחלקו בך אם יש לו דין מורה, אכן אם שנכנס לבית האמצעי כבר היה התפילין בראשו, כתוב השוע' שם (סִימֵן יז) שאינו צריך להחלץ.

(ט) ומכך שיש דעתו של בית האמצעי אין דין מורה ומותר לדבר שם דברי תורה, אף שיש בו כוחל של בית המרחץ, הוכית החוויא (אויח' סִימֵן יז' סי' ה) שלבולת בית המרחץ אין דין של מורה ומותר לקרווא בוגדו.

(ט) ולענן עקרות השם, כתוב בביה'יל לעיל (סִימֵן גג סִימֵן דיה' ויראה ל') בשט הפנים מאירות, שמקום שריגילים להתפנות בו ומנקיט אותו על מנת לעשות שם סוכה, נחשב הרבר כ שינוי השם ומועל גם שיזכלו לבך שם, אף שאחריו סוכות יחוור להיות בית הפסא.

הלוּכָות קְרִיאַת שְׁמֹעַ סִימָן פָּה

ביאורים ותוספים

[משנה ב ס"ק ה]

ויבוא להרהור במקרא³. ופסhot דמתיר ארים להתקבון בplitah הפה במלל שלולתו, רשותו ייחור בלא לחיות עפר רפה וחולעה, ואין גאה לו כן⁴.

3) ולגי שיעית דברי תורה מהקלטה וכדו, כתוב בשורת אגרות משה (יריד ח'יא ס"ר קעג וח'יב ס"ר קמ"ב) שיש להיזהר לעשות כן רק במקומות שאין מוטוקף, כיוון שבשעת השמיהה בא לידי הרהור שאסור במקומות המטוקפים.

4) אף על פי שגת הרהור אסור במקומות אלו, כתוב הנפש החיטים (שער ד פ"ז בסוגריהם) שמותר ללבת במחשה להתרbk לסתורת.

איוז מידה לבנות, והיינו שמחשובות בתיקון המזוזות מותרות. ולגביו שיש המזוזות התמידיות, כתוב הביהיל לעיל (ס"א ד"ה הווא כלל) בשם ספר החינוך שהווין תמודרי ולא יפסקו אפלו רגע אחד כל יומו, וכל זמן וככל רגע שייחסוב בהן קיימות מזוזות עשה, אכן להרהור בהן בcitת הכסא, כתוב הלמושי מודכי (יריד מהדורות ס"י קעג) שאסור. והחכמתו שלמה (כאן ס"ב) כתוב שמותר להרהור במקומות החם יתברך במקומות המטוקפים. רוחת הגראית קנייסקי רעת נטה תשובה מודר) שמותר, אם לא יבוא מחמתך קר להרהור בפסוקים או ברבי חוליל. ומה שבכתב הביהיל לקמן (ס"ר תפקח ס"ב ד"ה שמען) שכן לעשות מצוה במקומות מוטוקף, היינו רק במצוות שיש בה מעשה.

ובשורת שאיות יונב"ץ (ח'יא ס"י י) הזכיה ממנהגו של אביו לעסוק בבית הכסא בספריו לע"ז, שכן להתריר לעין שם בחכמת הרדקוק.

[משנה ב ס"ק ו]

כדי שלא יבוא לידי הרהור⁵.

5) ולגי עשיית מצוחות במקומות מוטוקף, כתוב בבויהיל לקמן (ס"ר תפקח ס"ב ד"ה שמען) שלא מעצינו שאסור לקרים מצוחה כשגופו אין או במקומות שאין נקי, וכי אסור לברש טלית של ד' כנפות כשגופו או המזוזים אינם נקיים, ולא מצינו כן בשום מקום, ונשאר בעריך עזין. ובהמשך שם הביא את דעת המשנה אפרם שחחמייר בכר מושום שלא גרע מהרהור בדברי תורה, וגם שכן לעשות עברות השם דרכ' בזין.

וביאר הגראיטי אוירבר (הלווכות שלמה תפללה פ"ב דבר הלהבה אותן לו) שכונת הביהיל והוא רק לכתילת, שציריך להחות את קומס מצוחות התורה עד שיכל לקיימן במקומות נקי, אבל לא להימנע משומות בכר מלבושים ציצית שמנקיים מצוחה בכל רגע, או מנתינה עדקה שמודמתן לו במקומות מוטוקף. והגראית קנייסקי (דרך אמונה פ"ט מלהי מעשר ציהיל ס"ק גא) ביאר, שכונת הביהיל לאסור רק בבית הכסא, שנרגע בטינוונו משאר מקומות, וכן אסור לקים בו מצוחות. ועוד חילק בין מצוחה חיבותה שאסור לעשותה במקומות מוטוקף, לבין מצוחה של רשות שמותר לעשותה גם במקומות מוטוקף.

[משנה ב ס"ק ח]

ובצעין "וילא מחייב קודוש" [וליאא⁶] וכו', לא בפחלה חובה גברא לרחות תחרהו⁷.

6) ולהתפלל במקומות שיש שם עבודת זהה, ממשמע מדבריו לקמן (ס"ר עד ס"ק ל) שמותר.

7) ולהיבנס לבית הכסא ולבית המרחץ מתחן הלהבה שאינה פסוקה, כתוב השערוי תשובה (ס"ק א, על פי המבואר ביריד סוף ס"ר רמו) שמותר. ואף שבתפילה הדין הוא שיש להתפלל רק מתחן המשך במילאים עמוד 22

[משנה ב ס"ק ז]

רعن לעיל בסוף סימן סב במשנה ברורה ובאור תלבה⁸) וכו', פון שעומדרין בו אמבעאות לרוחיצה, משלב מהאחרונים דרינו בيت הפניימין).

16) שם (ס"ק ט וביבהיל סיב דיה שלא יהא) ביאר, שכן להתריר לשחות בלא ברכה מושם שהוא אנוס על הברכה, שאם חכמים היו אמרים שיש מצוחה לבך, שכן היה לומר שבאונס פטור, אך במקרה הר' אמרו חכמים שישஇ איסור לשחות בלא ברכה, ולכן אין להתריר לשחות גם למי שאנoso על הברכה. ועוד כתוב שם, שהרי יכול ליצאת מהרהור ולברך ולשחות.

17) ומקור לכך זה כתוב בשעהitz (ס"ק ב) שהוא מוחחתם סופר (שורית אויחד ס"ר יח), וכותב בעל האבי עורי (מכהבים ומאמרים ח'ז מכתב תרגב) שمبואר בחותם סופר שדיבר בחדר שיש בו מקווה ומוחמת בך רבה בו הווהמא ולכן דעתם כמרחץ, אבל באמבעה של מונינו שהוא מקום נקי, לפכו להאורה לא גרע מהרהור האמבעה שבמרחץ שלגביו הבא המשני לעיל (ס"ק ג) מחלוקת אם מותר לבך בו. והוסיף, שאף לרגע דהמוחמיים, מיט לענן רוח רעה אין להחמיר כיון שעושים שם עוד תשמשים ויכול ליטול דיו ש ובר בחרוץ. ובשותה מנוחת יצחק (ח'יא ס"ר ס) כתוב שהדר של בית הכסא שעושים בו עוד תשמשים, בשעת הדחק ודאי יש להתריר ליטול בו דרוו, אבל לענן הברכה שם קשה להקל לפעשה.

סימן פה

באיוז מקומות אסור ל��רות קרייאת שמע

[משנה ב ס"ק א]

עד שאינו נבר כלל שפרקש בשפטין, גסבן אסורי).

1) והנזהר מלוחcir דבריו קדרשו במקומות המטוקפים, כתוב לעיל

(ס"י עט ס"ק ה) שעילו הכתוב אומר (דברים לב יז) ז'זכר הרה תאריכיו ימיים, והובא דבר זה בגמרא בברכות (כד, ב) ובטור בסימן

זה.

וזאת איזו נזהר בכך, כתבו הא"א (אבלו גרע שם דיה ב) והשוע הרב (ס"א) שנגע בבררת, ויליז הכתוב אומר (בדובר ט, לא) "כפי דבר ה' בה זה גור הבררת תברות", ובביהיל לעיל (ס"ר פג ס"ה דיה אין) הוסיף, שראה במי שזול בכך וקבע מקום להחפנות בחדר שמו הספרים שלו והיה הריח רע מתפשט בכל החדר, ונענש שבנו יצא לתרבות רעה ובכך התחלל גופו על הבריות.

וזאת מזכיר את השם בגנד ערווה, כתוב במשני לעיל (ס"ר עט ס"ק בט) שעבור על איסור זילא יראה בך ערotta דברי, ואיסור זה נהג רק בדיבור ולא בהרהור.

[משנה ב ס"ק ג]

ען בסימן סה במשנה ברורה שפראנו שם כל פרטיו הידיין).

2) שם כתוב (ס"ק ה) שכשזהה בברכות קרייאת שמע בכדי למזר מהתחלת יוצר אור ענד גאל ישראל/, חזר לראש הברכה שעמד בה, אך בשזהה בכדי לנמר את אותה הברכה, חזרו למזר שפראן, ואילו בקריאת שמע, אף בשזהה רק בכדי למזר את קרייאת שמע לבדה בלי הברכות, חזרו לתחילת קרייאת שמע, וכשזהה בין הברכות, איתו חזרו בלא אפלו בשזהה זמן רב, ואילו בקריאת שמע אס שזהה בין פרשה בכדי למזר את בורה, חזרו לתחילת קרייאת שמע.

מלואים

הלבות קריית שמע סימן עט פ

המשך מעמוד 226

הע (ג) שאם השקיית והצינור עשוים מוגומי ציריך לבסותם, אבל אם הם עשוים מפלסטיק דעתו (שם הע' נזא) טמן הדין אין ציריך לבסותם.
והגרחיב שינגרברג (חפילה בהלבטה פ'ב הע' גג) כתוב, שלשיקת העשרה מבילן יש דין עביס וצריך לבסותה, ומ"מ לגבי הענior המוליך אליו אין להקפיד שיחיה מסכתה, ביןון שכן המו רגלים עומדים בו.
(2) ועל ידי בוגר זה, הורה הארי קיניבסקי (נקודות וככד בchapלה תשובה גג) שימושו רלו גם ללימוד ולברך.

[משנ"ב שם]

ומבגדים קעליונים יהי נקיים⁽¹⁾.

(3) ואם התלבול הבוגר העלין, כתוב לעיל (ס"ג עט ס"ק ג) שבקריאת שמע ושאר דברים שבקדושה צריך או לבסותם, אבל מי שהוא באמצעות תפילה לא גמור בו שיפסיק.

[ביהיל ר"ה טוטן]

אכל קמח שא דשא נטץ בוגרי אין נכוון לכתול בשכיל זה אפליך קפה להעומר⁽²⁾.

(4) ולענן מי שעומד בגין גאולה לתפילה וספק לו אם יכול להעמיד את עצמו מלהפחה, כתוב בשורת שבט הלוי (ח"ט ס"י בב) שיסמוך בגין גאולה לתפילה יתופלל, שכשם שאון להפסיק מן התפילה מהמות ספק זה, כך אין להפסיק מושום בכך בגין גאולה לתפילה.

המוגיא שافق על פי כן מורה לכתילה להנזה את שנינה.
ובטעם הרבר בתוב המוחעה יש (ס"ק ב) שעיקר הקפיזה הוא בתפילין של ראש מושום שיש בהן שרין, וזה שאין כן לעניין הרלית והיריד שברצנותו, שכן נחשבות באוותיות, ושה, מושום שאת התפילין של יד יכול לכוסות בשעה שمفיה, וכותב המשנ"ב (שם) שהפמי מפרק בדין זה.

[משנ"ב שם]

מי שיש לו חלי שקטפעת המכיד פירנגלים לאנטוון וכו', יש להזכיר לעשנות לו בגד סכוב אקרזין.

(5) ולענן חוללה שהיביר לו צינור שדרכו נטפים המר וגלים לתוכו שQUIT (קטטר), כתוב בשורת אגרות משה (אריה חי"א ס"י עט ס"ק ט) והגראי קיניבסקי (ארחות רבנו חי"א עט נח) שמותר בדברים שבקדושה,

אבל לעניין ביסוי השקיית והצינור, כתוב בשורת אגרות משה (שם) שאם השקיית והצינור עשוים מוגומי חיבטים לבסותם, וגם אם הם עשוים מפלסטיק שייתכן שהוא עורף מוגומי, מ"מ טוב לבסותם. מאייך, דעת הגראי אורייבך (שם) שאון צריך לכוסות את השקיית והצינור המוחבר לה, ביןון שהם נעשו לשימוש חד פעמי, וגם המר גלים שביהם מכוסים ואין מהם רית, ועוד שהם-domים למתכת הרכובות ואין עליהם שם של עבית (כגובואר בגין בשיער ס"א). ודעת הגראי אלישיב (אשי ישראאל פנ"ב

הלבות קריית שמע סימן פט

המשך מעמוד קטן

(1) ולענות אמן על ברכה שمبرכו חברו ולא על ברכה המוחברת בתבו האיה (ברשותאש, ס"א) והבק' החיטים (ס"ק יא) שימושו בברית המוראה, שרך אמן על ברכה המוחברת אסורה, מפני שנחשב כאילו אמר את כל הברכה בפת.

(2) דין זה הוא דוקא בברכת שאינו מוחbij בה, אמן לטעמו ברכה שחייב בה ורשותו ולבדת בכרך ידי חובה מדין ישותם בעונה⁽³⁾, כתוב לעיל (ס"ג עט ס"ק בט) לנבי ערום, שאיט רשי, ביןון שהוא עצמו איתו יכול לבוך במצב זה.

[משנ"ב שם]

יש מחרירין גם בבית אקמעי בנהוזו⁽⁴⁾ וכו', אז בפרק הפטן בשעה שאון שם בניאודם ערפייטי⁽⁵⁾ וכו'. וברוך וישקה שם קעת עלי'קנתה לשחות במרקזין⁽⁶⁾.

(3) ולגבי פסיקת דין בכית האמצעי של מראה, כתם לקמן (ס"ג עט ס"ק ט) שמדובר שם חיד ס"י מאות י"ד כתוב שחוור ותחפלל, ביןון שעברים בביה תיפלתם מקרים להחפלה דוקא בראש מגלה, ولكن נחשבת התפילה בראש מגלה בתועבה, וסימן צ"ע לדינה.

[משנ"ב שם]

גם באירוע קלחשות נכוון שלא לכתוב שלום עם זאיזו רק "שלום", שפצעיו לזרק באשפותו⁽⁷⁾.

(4) אך למחוק את המילה שלום, כתוב לקמן (ס"ג עט ס"ק י) שימושו כאן קדושה באוותיות כתיבתו.

[משנ"ב ס"ק ז]

על אף שכך בוחן או באינה בית שום ברקחתו⁽⁸⁾ וכו', אבל בבית אקמעי שרי לענות⁽⁹⁾.

הלבות קריית שמע סימן פה

המשך מעמוד 232

ובנהותו חבמות שלמה על השער (ס"ג צב ס"ג) כתוב שטעם החילוק הוא, שודוקה בתפילה יש לחוש שמא יתרהו שורתי אם יתרהו יתבטל מהתפילה, וכך אם הוא אנטס, מ"מ הוא מותבטל מהתפילה ומה מועילה בכרך טענת אונס, אך בבורחן הרי יותר לא לתרהו, ואם יתרהו

הלבת פסוקה, ביאור השיך (ירוד שם ס"ק בח) שהוחילוק הוא שבתפילה אם יהיה ליבו טרוד בתפילה, לא יוכן בתפילה, ואף אם ינסה להכricht את עצמו לכחן, זה עצמו יפריע לו לכחן כי יהיה טרוד בכרך שציריך להסידר את מוחשובתו מליבו.

